

Кафедра журналістики

StudPOL

Навчально-методичні матеріали:
студентська газета

Тренінги в рамках проєкту

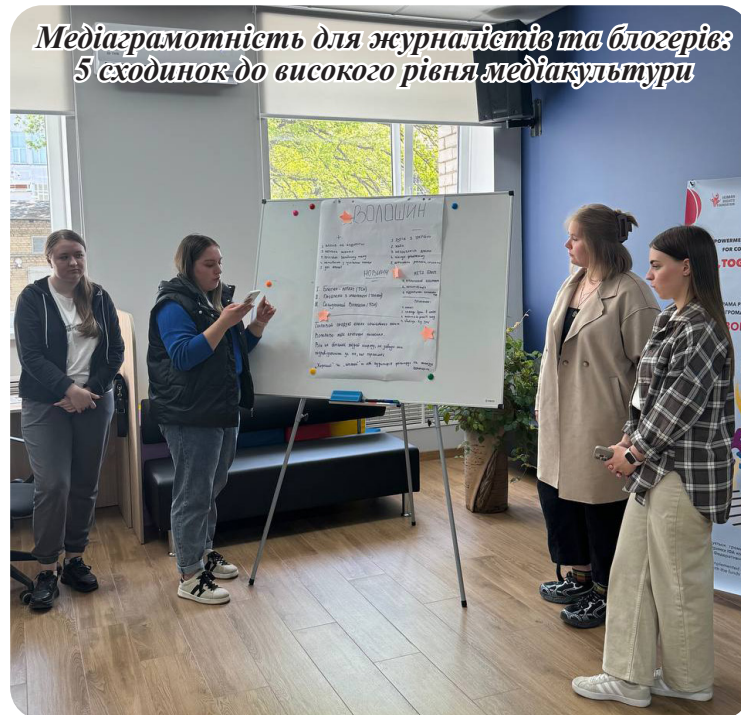
Медіаграмотність для журналістів та блогерів: 5 сходинок до високого рівня медіакультури

22 квітня в НУ «Запорізька політехніка» відбувся тренінг «Медіаграмотність для журналістів та блогерів: 5 сходинок до високого рівня медіакультури», який провела доцентка кафедри журналістики Ірина Тонкіх.

Тренінг складався з п'яти блоків, під час яких учасники послідовно підвищували свою медіаграмотність. Майбутні журналісти та блогери-початківці опановували важливі навички: виявлення шкідливого контенту в інтернеті, встановлення справжніх власників популярних онлайн-ресурсів, визначення достовірних інформаційних джерел та подолання інформаційних фільтрів.

Медіаграмотність для журналістів та блогерів: 5 сходинок до високого рівня медіакультури

Медіаграмотність для журналістів та блогерів: 5 сходинок до високого рівня медіакультури

Програма включала інтерактивні навчальні вправи, імітаційний судовий процес над штучним інтелектом, а також розробку учасниками власних порад щодо створення візуального контенту для медіа та блогосфери. Наприкінці відбулося групове обговорення підсумків тренінгу. Учасники дали відповіді на питання:

- що таке медіаграмотність та медіакультура;
- на що звертати увагу при виборі джерел інформації;
- які види маніпуляцій поширені в медіа та блогах;
- у чому полягає специфіка створення вербального й візуального контенту для блогів та медіа під час війни.

Тренінг «Гендер як мейнстрим. Гендер та інклюзія»

Гендер як мейнстрим. Гендер та інклюзія

«Разом Ми Можемо»

Гендер як мейнстрим. Гендер та інклюзія

15 травня в НУ «Запорізька політехніка» відбувся тренінг «Гендер як мейнстрим. Гендер та інклюзія» під керівництвом громадської діячки Олени Поди.

Тренінг складався з чотирьох тематичних блоків. Під час першого учасники проходили бліцопитування «Що вже знаємо про гендер?» із записом відповідей; виконували вправу для зняття психологічної напруги «Австралійський дощ» та аналізували відеосюжети у вправі «Знайди "гендер"» для виявлення гендерних тем і проблем.

Другий блок включав вправу «Votes for Women», де кожен обирав по дві карти та пояснював їх у контексті сучасного розуміння гендера, а також «Примірювальну для гендера» з індивідуальними завданнями щодо представлення різних гендерів.

У третьому блоці учасники, поділені на п'ять груп, створювали гендерні історії у вправі «ГендерStory» за запропонованим планом.

Четвертий блок передбачав роботу з метафоричними картами у вправі «Маленький(а) я, мої рідні і гендер», де учасники згадували дитячі сприйняття гендерних образів і пояснення дорослих. У вправі «Гендерний розпорядник» обрані учасники допомагали вирішувати гендерні проблеми, пропонуючи алгоритми дій.

Емоційний інтелект: ключ до культури діалогу та ефективного вирішення конфліктів

Емоційний інтелект: ключ до культури діалогу та ефективного вирішення конфліктів

27 травня 2025 року відбувся тренінг на тему «Емоційний інтелект: ключ до культури діалогу та ефективного вирішення конфліктів», який провела професорка кафедри журналістики Тетяна Хітрова.

Тренінг складався з чотирьох основних блоків. Перший блок був присвячений емоційному інтелекту:

- відмінностям між IQ та EQ;
- груповим тестуванням емоційного інтелекту;
- вправам на розпізнавання емоцій через вербальні та невербальні сигнали.

Під час другого блоку зосередилися на діалогічному мисленні через мінілекцію про методики продуктивності, рольову гру за техніками Бенджаміна Франкліна, лекцію про діалог та медіацію, вправу з діалогічних цінностей у п'яти групах та обговорення подолання упереджень.

Третій блок охоплював:

- комунікативні техніки з бесідою про різні види комунікації;
- три ситуативні вправи на розвиток діалогових навичок;
- розбір кейсів публічних конфліктів.

Четвертий блок був присвячений лідерській комунікації з коуч-презентацією про доказову комунікацію, діагностикою лідерського потенціалу, обговоренням формули ефективної комунікації STEPS, діловою грою на визначення типів комунікантів та фінальним груповим обговоренням підсумків тренінгу.

CAREER FORUM. ПОГЛЯД ПРОФЕСІОНАЛІВ

Незламний хаб «Орбіта» відкрив свої двері 3 травня для вже п'ятого CAREER FORUM від НУ «Запорізька політехніка». Запрошені гості, студенти, абітурієнти та всі охочі зібралися, щоб почути історії кар'єрного шляху спікерів.

Як і будь-яка подія університету, форум розпочинається з вітального слова ректора Віктора Грешти, який бажає нашій молоді успішного навчання та натхнення для реалізації мрій.

Першою до слова запрошують **Вікторію Агентаєву** – директорку КУ «Інститут розвитку міста Запоріжжя» ЗМР. Вікторія створила громадську організацію, а згодом і першу в області агенцію розвитку, що є потужним партнером для іноземних донорів. У розпал війни комунальне підприємство стало головною ланкою в отриманні гуманітарної допомоги та реалізації проєктів із відбудови, медичного та соціального забезпечення. Команда власним прикладом доводить, що кожна думка важлива і має силу змін. Вікторія вірить, що любов до свого міста, участь у проєктній діяльності та віра в майбутнє здатні перетворити Запоріжжя на місто нових можливостей.

Після завершення виступу ми маємо змогу поговорити зі спікеркою, і вона ще трохи розкаже нам про особливості своєї роботи:

«Працювати в команді – це головне. Коли є синергія людей і синергія ідей, то можна досягти всіх цілей. Важливо, щоб ваша ідея вирішувала проблему».

Тим часом форум продовжується, і наступною в руки мікрофон бере **Ангеліна Тесленко** – власниця бренду «Алло, Лосось».

«Не на часі – не вирок, а виклик» – головна теза виступу. «Алло, Лосось» відкрився у Маріуполі на території зоопарку під час локдауну. Попри пандемію та велику кількість обмежень, бренд потроху починав розквітати. Але з початком повномасштабного вторгнення «Алло, Лосось» переїхав у Запоріжжя й був вимушений починати відбудову бізнесу. Основним рушієм стала віра в справу й команду, яка не здалась. Зараз Ангеліна збирається відкривати вже другу локацію в місті, але в планах – розширитись не лише на Україну, а й на всю Європу. Спікерка закликала молодь не боятися хаосу, що неминуче приходить на початкових етапах, і сприймати проблеми як можливість для зростання.

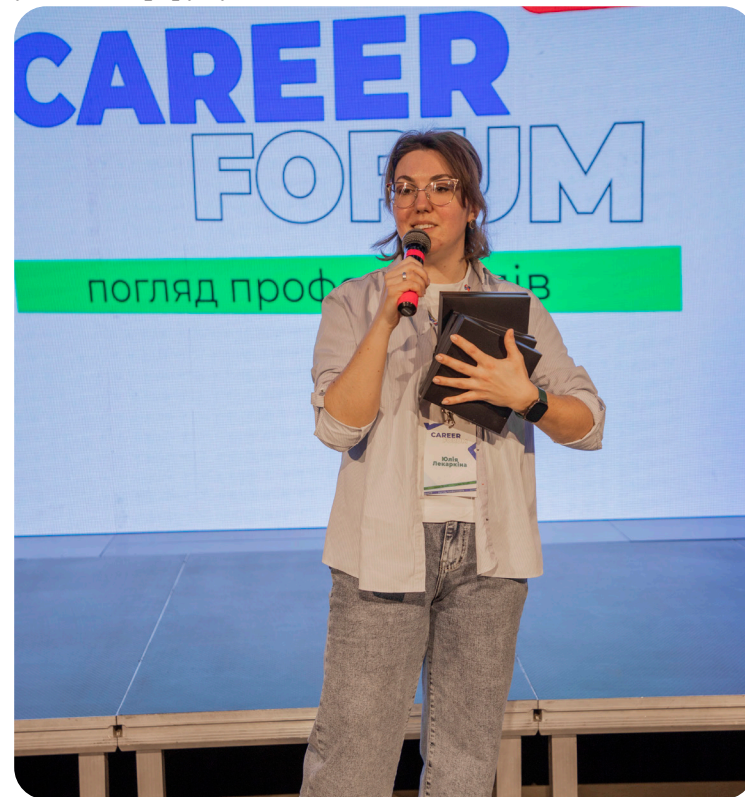
«Не бійтеся почати вже сьогодні! Як тільки зародилась ідея, почніть одразу робити крок до її реалізації», – закликає Ангеліна, завершуючи виступ.

Після кава-брейку захід продовжується історією **Юлії Лекаркіної** – власниці кав'ярні-кондитерської Airflow.

Юлія розкаже, що спочатку працювала шкільним психологом і координувала роботу колег, мріяла стати директором школи, але згодом вирішила спробувати досягти нової мети та відкрила для себе кондитерську справу. Почала з випікання макаронів на домашній кухні, що виявилось не просто творчістю, а точною наукою, де важливі пропорції, температура й час приготування. Завдяки наполегливості та підтримці близьких Юлія змогла розвинути власний бізнес, незважаючи на виклики війни та карантину. Вона відкрила кав'ярню-кондитерську, де п'ять майстрів створюють солодощі, та планує розширювати кондитерський цех, а також навчати нових фахівців. Юлія наголошує, що успіх у бізнесі потребує не лише знань, а й емоційного інтелекту, вміння відчувати себе та інших. Це допомагає долати труднощі й будувати міцні команди. Історія власниці кав'ярні надихає

експериментувати, не боятися змін і йти до своєї мети навіть у складних обставинах.

Ангеліна та Юлія під час перерви влаштовують розіграш подарунків від своїх брендів. Сертифікати номіналом п'ятсот гривень до закладу «Алло Лосось» і яскраві цукерки власного виробництва від AirFlow отримують найактивніші учасники форуму.

На завершення виступає **Олексій Шевченко** – керівник лабораторії Інжинірингові школи Noosphere та приватний підприємець. Він згадує свій досвід викладання, який навчив системного мислення й допоміг у створенні 3D-принтерів. Ці принтери стали в пригоді під час пандемії, коли Олексій разом із командою надрукували та безкоштовно розповсюдили по всій Україні понад 18 тисяч захисних екранів для медиків. У своєму виступі спікер наголошує на тому, що інженер – це людина, яка вмє синтезувати знання з різних галузей, щоб ухвалювати практичні та корисні рішення. Залучення молоді до інженерії через гуртки, проєкти та хакатони є важливим процесом розвитку. Також Олексій звертає увагу на роль самостійної освіти: сертифікації, волонтерства та прикладних навичок, які формують справжнього фахівця, адже сучасному інженеру необхідні не лише математика та фізика, а й знання іноземних мов, критичне мислення та навички комунікації. На завершення виступу спікер закликає молодь не боятися експериментувати та, головне, обирати професію, яка буде до душі.

Фіналом дня стає розіграш сертифікатів від City Mall, який проводиться у форматі жеребкування. Усі хвилюються, бо кожен жадає стати переможцем. Охочі мають змогу відвідати тематичні локації, зробити фото на пам'ять та поспілкуватися з фахівцями.

Такі заходи є важливою платформою для обміну досвідом та підтримки молоді у професійному самовизначенні.

Текст: **Марія Воробйова (СН-314)**

Фото: **Іміджцентр НУ ЗП**

Нашому університету – 125 років

Цього року Національний університет «Запорізька політехніка» відзначає своє 125-річчя. До цієї події багато викладачів та студентів ретельно підготувалися.

Організаційний комітет з підготовки святкування ухвалив рішення про створення книги у форматі енциклопедії. Вона буде присвячена історії та розвитку університету. Видання вийде як у паперовому, так і в електронному форматах.

Команда студентів 3 та 4 курсів спеціальності «журналістика» під керівництвом викладачки Ганни Скуртул створила подкаст **«Запорізька політехніка: 125 років успіху»**. 29 квітня на офіційному ютуб-каналі університету вийшов **перший епізод**. У ньому розглядаються такі актуальні теми: навчання під час війни, історія університету, вплив повномасштабного вторгнення на освіту, наукові досягнення викладачів і студентів, а також культурне й спортивне життя. У **другому епізоді**, який вийшов 2 червня, розкрито тему вищої освіти під час війни, вибору професії, НМТ та інших питань, що є актуальними для майбутніх абітурієнтів.

За голос та монтаж подкасту відповідає Олександр Носок, над змістовим наповненням працюють Анастасія Заводюк, Анастасія Семенюк та Марія Башкатова.

Окрім подкасту, Національний університет «Запорізька політехніка» 14 травня оприлюднив спеціальний випуск газети **«Інженер-машинобудівник»**. За підготовку та верстку матеріалів відповідала команда газети «StudPOL».

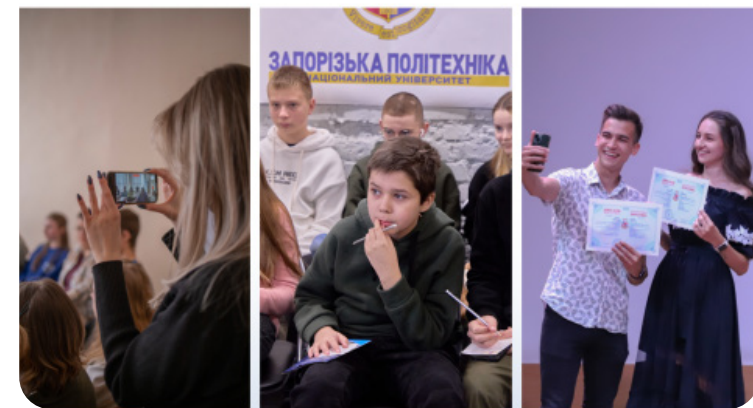
У випуску висвітлено історію заснування університету, опубліковано інтерв'ю з деканами найстаріших факультетів та представлено сучасні досягнення викладачів і студентів. Окрім цього, є репортаж з OPEN DAY у Запорізькій політехніці та підсумки Career Forum.

У березні кафедра журналістики оголосила про проведення творчого конкурсу **«125 слів про Запорізьку політехніку»**. Метою цієї акції є популяризація історії, традицій та цінностей університету через художнє слово й візуальний контент. Прийом робіт триває. До участі запрошуються студенти, аспіранти, викладачі, співробітники, випускники та всі, хто має зв'язок із університетом. Тематичне спрямування конкурсних робіт охоплює історію та традиції Запорізької

політехніки, студентське життя, академічне середовище, бачення майбутнього університету в контексті науки та освіти, а також особисті історії, пов'язані з нашим ЗВО. Оголошення переможців конкурсу заплановано на вересень 2025 року.

До ювілею приурочена й фотовиставка **«Обличчя Запорізької політехніки: фотоісторія»**. Уся університетська спільнота має можливість оприлюднити архівні та сучасні світліни, у яких представлено історію кафедри, факультету або будь-якого іншого структурного підрозділу. Прийом робіт на конкурс триває.

Усі ці ініціативи стали частиною святкування 125-річчя Національного університету «Запорізька політехніка».

Текст: **Дмитро Саснко (СН-313)**
Фото: **сайт НУ «Запорізька політехніка»**

Музей Феноменальної Сили: простір для натхнення

Студенти 3 та 4 курсу спеціальності «Журналістика» разом із викладачками Ганною Скуртул та Галиною Волинець 25 квітня відвідали крафтовий Музей Феноменальної Сили.

Музей розташований в затишному приміщенні однієї з бібліотек міста. Частина інтерактивних залів із фотографіями та відеоматеріалами знаходиться в підвальному приміщенні, яке вражає своїм унікальним оформленням та продуманим простором.

У музеї представлено шість чудово оформлених залів, де експонуються види спорту, у яких реалізували себе запорізькі спортсмени: гандбол, легка атлетика, футбол, спортивна та художня гімнастика, волейбол та баскетбол, греко-римська боротьба, важка атлетика, бокс, веслування, плавання та стрибки у воду. Особливо запам'яталися інтерактивні елементи експозиції – відео- та аудіосупровід, що створювали ефект повного занурення в атмосферу спортивних змагань.

У експозиції музею представлено 125 унікальних експонатів, серед яких особисті речі відомих спортсменів, їхні нагороди та відеоматеріали з приватних архівів. З особливим трепетом ми розглядали квіток на Олімпіаду в Токіо, що належав легендарному українському важкоатлету Леоніду Жаботинському, який у 1964 році здобув своє перше олімпійське золото.

Не менше вразив купальник плавчині Ольги Стражевої, у якому вона блискуче виступала на Олімпійських іграх 1988–1989 років. Медаль призерки Олімпіади 2000 року Олени Жупіної та багато інших цінних експонатів викликали справжнє захоплення.

Експозиції розміщені в хронологічній послідовності – від 1952 року, коли Яків Пункін здобув звання чемпіона Олімпійських ігор, і до 2021 року, коли Парвіз Насібов виборов срібну медаль на Олімпіаді в Токіо. Така продумана організація експозиції дозволила нам відчувати справжню гордість за досягнення наших земляків.

Атмосфера від самого початку візиту була надзвичайно тепла та привітна. Під час екскурсії чарівна служителька музею з неймовірним ентузіазмом розповідала нам про різні види спорту, знайомила з їх особливостями та історією. Ці захопливі розповіді не залишили байдужим нікого з нашої групи.

Найбільше емоцій викликала можливість потренуватися на біговій доріжці, вдарити грушу та випробувати свої сили за столом для армреслінгу. Коли екскурсоводка запропонувала нам усім вдарити боксерську грушу – це стало справжнім фурором! Ці яскраві моменти запам'ятаються надовго: усі сміялися та підбадьорювали одне одного, створюючи неповторну командну атмосферу. На додаток до всіх вражень нам подарували гарні листівки з зображеннями запорізьких спортсменів – приємний сюрприз, який буде нагадувати про цей чудовий день.

Цей візит залишив по собі незабутні враження та теплі спогади.

Текст і фото: Діана Шкода (СН-311)

Медіаграмотність. Мистецтво подкастингу та відеоблогінгу

25–28 березня в Києві пройшла друга школа-тренінг «Медіаграмотність. Мистецтво подкастингу та відеоблогінгу» для громадських лідерів у межах Програми розширення можливостей для громадських лідерів в Україні «Разом Ми Можемо». До роботи в школі-тренінгу долучилися учасники з усієї України, зокрема й студенти спеціальності «Журналістика» НУ «Запорізька політехніка», члени ГО «Соціальна взаємодія».

Тренерами школи були доцентка кафедри журналістики Наталія Островська і Олександр Носок, магістрант спеціальності «Журналістика» НУ «Запорізька політехніка».

Програма школи-тренінгу охоплювала теми медіаграмотності, подкастингу та відеоблогінгу як інструментів громадського активізму. Аналізували вплив соцмереж, когнітивних упереджень, теорій змов та важливість критичного мислення в умовах війни. Окрему увагу приділили створенню якісного контенту, що сприяє суспільному діалогу та підвищенню обізнаності в громадах.

Учасники досліджували, як через подкасти і блоги можна донести голос окремої особи чи команди до широкої аудиторії, підвищуючи обізнаність та залучаючи до важливих соціальних ініціатив.

Формат тренінгу поєднував мінілекції, рольові ігри, практичні майстерні та інтерактивні сесії. Ми отримали змогу розвинути навички фактчекінгу, аналізу інформації та роботи з різними форматами медіа.

Фінальний день став стартовою точкою для нових ініціатив: учасники представили власні медійні проекти, спрямовані на боротьбу з дезінформацією, підтримку локальних ініціатив та громадський активізм.

Текст: Олеся Герасіна (СН-311)

Фото: фейсбук-сторінка кафедри журналістики

ЛІТНІЙ ВАЙБ

Фіалкова краса

Для поціновувачів фіалок з 3 по 12 червня в холі БК «Орбіта» проходила виставка квітів Наталії Колісник.

Неймовірна колекція сенполій, різних за кольором, формою листя та квіточок, розмістилася у двох зонах. Дорослі квітучі фіалки в горщиках, під яскравим освітленням, були розташовані на окремій локації. Також тут стояли й менші горщики з квітучими «дітками». Зовсім маленькі, не квітучі екземпляри представлених сортів містилися поруч, на окремому столику. Тож усі охочі могли придбати маленьку сенполію для вирощування або вже квітучу на подарунок.

Чому сьогодні важливі такі заходи? Спеціалісти з квіткової терапії (або хортітерапії) рекомендують висаджувати рослини та доглядати за ними. Такі дії сприяють зменшенню стресу, депресії та тривожності; покращують психоемоційний стан людини. Заснований цей метод на безпосередньому зв'язку людини з природою. Хортітерапія є безпечним та ефективним способом покращити здоров'я та самопочуття. Також вона використовується в реабілітації та в боротьбі з соціальною ізоляцією. Перебування серед рослин і виконання простих садових робіт допомагає людям швидше одужати та віднайти душевний спокій.

Власниця представленої колекції Наталія Колісник займається квітами вже близько 15 років. Її любов до фіалок почалася так само, з подібної виставки, на якій вона прид-

бала декілька квіток для себе. Зараз їй важко злічити кількість сортів, які є вдома. Усі рослини власниця тримає на спеціальних стелажах. Каже, що доглядати за рослинами, пересаджувати їх та влаштовувати отакі виставки, на яких вона може відкрити в людині любов до квітів – це не просто хобі, це особливе задоволення.

Побачити сорти фіалок Наталії Колісник та анонси майбутніх виставок можна на її фейсбук-сторінці [Фіалки Запоріжжя Наталії Колісник](#)

Текст і фото: Ірина Обухова (СН-312)

Від хвилювання до тріумфу:

Початок червня видався спекотним не лише через високі температурні показники. Для студентів 4 курсу ця пора найгарячіша, адже настав час підбити підсумки навчання в бакалавраті й визначитися з майбутнім. Що обрати: вступ до магістратури чи працевлаштування? Може, поєднувати навчання з роботою? Ці питання турбують випускників бакалаврату давно, а зараз стали наріжними. Рішення прийдуть, у кожного/кожної вони будуть самостійними, а наразі найважливіше – захист кваліфікаційних робіт.

Бакалаврський проєкт – це результат спільної роботи студента/студентки й наукового керівника. Хтось працював над КРБ протягом останнього року, а хтось досліджував свою тему з першого курсу. На жаль, через війну не всі студенти можуть дістатися до університету, тож процедура відбувається в змішаному форматі.

День захисту бакалаврських робіт – це свято, яке супроводжується хвилюванням, побоюваннями (а раптом щось забуду, не зможу відповісти на питання тощо). Питаємо у студентів, що відчувають перед захистом.

Леся Герасіна та Юра Пшеничний – мов ті стоїки: жодних хвилювань. «Я гарно одяглася – сподіваюся, що мені це допоможе. Хочу, щоб поставили питання, відповіді на які я знаю – знаю я багато, але боюся, що не все зможу сказати», – говорить Настя Семенюк. «Усе супер, тільки не виспалася, бо доробляла презентацію до 12-ї ночі», – Дарина Марченко. Наталка Фоменко: «Переймаюся лише про те, щоб технічно все склалося». Віка Швець зізнається, що «вчора хвилюва-

лася, але зараз заспокоїлася», а Юля Слободенюк говорить: «Прекрасно почуваюся. Ви навіть не уявляєте, як я очікувала на цей момент!»

І ось починається захист. Тематика проєктів вражає, адже представлено широкую палітру журналістських форматів – від традиційних до новітніх:

→ Олеся Герасіна розповідає про особливості формування контенту для соцмереж, спирається на власний досвід роботи SMM-менеджеркою в онлайн-медіа «SODA»;

→ Вікторія Горбач використала мобілографію для фриланс-фотопроєкту «Міський пульс: Запоріжжя», у якому документує культурне, соціальне та урбаністичне життя нашого міста;

→ Анастасія Заводюк започаткувала спеціалізоване онлайн-медіа «Чому аніме?», наповнила його різножанровими матеріалами й розробила стратегію просування через соцмережу «Інстаграм»;

→ Анастасія Семенюк працювала над бізнес-проєктом локального онлайн-медіа «Брама», орієнтованого на жителів Нікопольщини;

→ Дарина Марченко створила відеопроєкт «Допомога», заснований на власному досвіді волонтерської діяльності;

→ Дар'я Полозок присвятила свій блог спорту: у проєкті «58,5» вона популяризує досягнення українських тенісистів;

→ Юрій Пшеничний в інстаграм-проєкті «Фотоісторії про екологію Запоріжжя» оприлюднює важливі для нашого здоров'я питання забруднення навколишнього середовища;

→ Анастасія Сардак створила журнал для підлітків «NextGame»;

→ Юлія Слободенюк підготувала сценарії для культурно-просвітницької радіопрограми «Таланти в броні. Мистецтво тримає стрій» про героїв-митців, які зі зброєю в руках захищають державу;

→ Еліна Тіліліна реалізувала кросмедійний проєкт «ZPHeart», розповідає про специфіку формування його контенту на різних платформах;

→ Вікторія Швець створила цикл відеосюжетів «Запоріжжя на смак», у яких прагне популяризувати туристичну привабливість нашого міста через гастрономічну культуру;

як проходив захист КРБ

→ Діана Шкода розробила журнал про кіно «Filmphoria», метою якого є популяризація українського кіномистецтва;

→ Наталка Фоменко у спеціальному радіорепортажі «Я до сих пір не вірю, що це так трапилося, я його все одно чекаю: обстріл Вільнянська, що змінив життя» оприлюднює інтерв'ю з жителями Вільнянська, які постраждали внаслідок ракетного обстрілу 29 червня 2024 року.

Хотілося б написати, що захист пройшов ідеально, але заради справедливості слід зазначити, що форсмажори були – то в якийсь момент завис ноутбук, то проєктор не хотів запускатися. На щастя, технічні негаразди вдалося подолати, і ми показали, почули, побачили результат роботи наших бакалаврів. Про високий рівень підготовки журналістів свідчать і оцінки: майже половина робіт отримали найвищі бали. З вітальними промовами й побажаннями реалізуватися в професії до студентів звертаються Голова комісії професорка Віта Березенко, завідувачка кафедри Вікторія Погребна, кураторка Ірина Тонкіх. Доцентка Світлана Панченко зазначає: «Сьогодні ми побачили, як ви вирости за ці чотири роки попри всі труднощі».

Після оголошення результатів питаємо, що відчувають студенти після захисту.

Віка Горбач говорить: «Дуже хвилювалася, але дарма». «Була купа емоцій, я дуже рада, що захистилася. Тепер не знаю, що робити далі», – каже Настя Заводюк.

Після доповіді Даші Полозок наукова керівниця Галина Волинець поділилася, як тяжко було на першому етапі працювати над дипломом, адже студентка перебувала в окупації. Даша не змогла стримати сльози: «Коли почала розповідати, так перенервувала, що розплакалася».

«Дуже хвилююче було виступати перед комісією. Зустрінемося в магістратурі», – каже Діана Шкода. Наталка Фоменко презентувала свій проєкт останньою: «Терпляче очікувала на можливість показати всю роботу. Рада, що це відбулося, я дуже задоволена». У Вікі Швець «відкрилося друге дихання», а Олеся Герасіна говорить, що «трохи сумно».

Наостанок фотографуємося гуртом. Не може стримати емоцій кураторка групи СН-311 Ірина Тонкіх: «Я вами дуже пишаюся! Сподіваюся, що у вашому житті все складеться якнайкраще. На жаль, ваші студентські роки припали на неймовірно складні часи. Спочатку була пандемія, яка позбавила повноцінного спілкування. Потім почалася повномасштабна війна, і вас порозкидало по різних містах і регіонах; хтось узагалі залишався на окупованих територіях або опинився за кордоном. Тому своїх успіхів ви досягли не завдяки чомусь, а попри все. Ви це зробили! Ми це зробили разом!».

Обійми, квіти.

Текст: Катерина Єськова
Фото: Юрій Пшеничний

Екологічна ціна промисловості Запоріжжя:

Запоріжжя – один із найбільших промислових центрів України, де жителі щодня стикаються з серйозними екологічними викликами. Труби з сірим димом – звична картина для запоріжців. І зрозуміло, що великі металургійні підприємства завдають шкоди екології викидами в атмосферу. Саме забруднення атмосферного повітря є тим фактором, який впливає на здоров'я кожного мешканця міста та екосистеми Запорізького регіону в цілому.

Громадські активісти вжили чимало заходів для зрушення з мертвої точки питання чистого повітря. Учасники мітингу «Маю право дихати» та члени екокоаліції чітко дають зрозуміти місцевій владі та металургійним магнатам, що ситуацію з викидами шкідливих речовин треба змінювати. Найбільше зауважень у містян та екоактивістів було до викидів фенолу, формальдегіду та до стану мартенів. Результатом тривалої боротьби стала «Програма охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя інституту громадського здоров'я», розроблена Державною установою «Інститут громадського здоров'я ім. О. М. Марзєєва Національної академії медичних наук України». У цьому документі зазначено, що заходи програми мають початися через два роки після завершення війни, як і передбачено законодавством.

«Ця програма порушує закон», – упевнений Микола Ралик, учасник екокоаліції, екоактивіст руху «Маю право дихати» та руху «Запоріжжя без амброзії». Закон України «Про охорону атмосферного повітря» передбачає регіональну природоохоронну програму, яка має бути прийнята обласною радою або обласною адміністрацією. На жаль, сьогодні Програма поетапного зниження викидів не включає фенол, формальдегід та пил, які перевищують фонові концентрації в Запоріжжі. Програму необхідно допрацювати. Також пан Микола наголошує: «Якщо не закласти в Програму інструменти, за допомогою яких буде контролюватися виконання цієї програми, то її просто не виконують».

Екологічна діяльність та її вплив на повітря

У цілому по Україні за останні два роки кількість викидів від постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря зменшилася, проте цей економічний сектор усе одно залишається лідером за середньою кількістю викидів забруднювальних речовин у повітря на рік. У дослідженні використовувались дані за період з 2014-го по 2023 рік.

На другому місці – переробна промисловість, кількість викидів якої не змінилася за останні два роки.

Меншими за середньою кількістю викидів на рік є такі сектори, як виробництво харчових продуктів, виробництво коксу та продуктів нафтопереробки. Якщо об'єднати ці та інші малі сектори економіки, то їхня частка викидів буде досить відчутна.

Ці дані важливі для оцінки впливу окремих галузей на екологію та для розробки заходів щодо зменшення шкідливих викидів. Вони демонструють необхідність переходу на екологічно чисті технології та підвищення стандартів у промисловості, щоб створити безпечніше та здоровіше середовище для населення регіону.

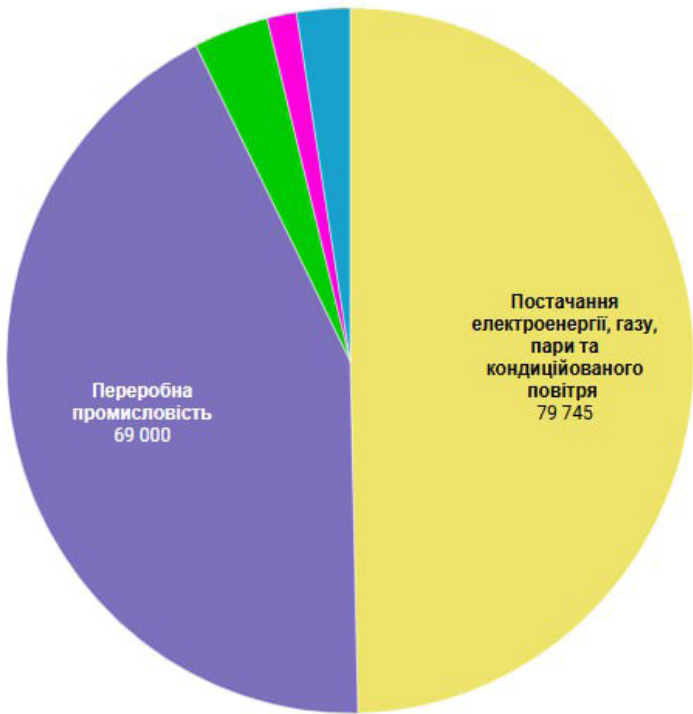
Найбільші забруднювачі повітря

У Запоріжжі найбільшими забруднювачами повітря є промислові підприємства. За статистикою середньої кількості викидів за рік періоду 2016–2023 років, перше місце посідає Запорізька ТЕС. За нею йдуть металургійні підприємства міста. Такі дані дають змогу чітко визначити пріоритети для впровадження технологій зменшення викидів. Крім прямого впливу на якість повітря, викиди становлять довгострокові ризики для здоров'я населення, зокрема підвищення рівня респіраторних захворювань та зниження тривалості життя.

Виявлення найбільших забруднювачів дає змогу спрямувати зусилля на впровадження сучасних технологій очищення викидів. На сьогодні саме завдяки діям громадськості найбільші забруднювачі другий рік поспіль не можуть отримати дозволи на викиди на тих умовах, на яких вони хочуть. Вони працюють за старими дозволами, як це передбачено воєнним станом.

Середня кількість викидів у повітря за рік в економічній діяльності. Дані вказані в т/рік за 2014-2023. (Інформація взята з сайту Міністерства захист довкілля та природних ресурсів України)

Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря
Переробна промисловість
металургійне виробництво
виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції
Інше

Отримати дані • Створено за допомогою Datawrapper

головні забруднювачі повітря

Заводи мають право працювати зараз за декларацією, навіть якщо у них немає дозволів, і ще 3 місяці після закінчення воєнного стану. Якщо дозволи надають, то ще два роки.

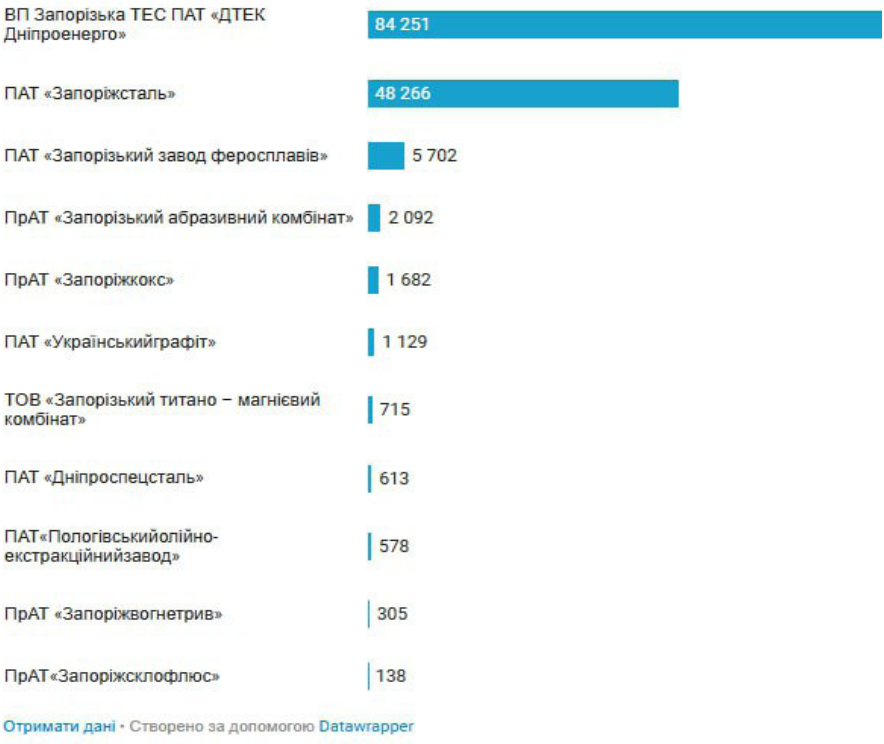
Тенденція викидів забруднювальних речовин у повітря

У країнах Європи дуже жорстке екологічне законодавство, якого чітко дотримуються. Люди розуміють, що вони мають право контролю. У них дуже розвинений громадський моніторинг. У багатьох є елементарні прилади для вимірювання якості повітря. У нас, на жаль, такої культури немає. В Україні досі не розроблено нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря.

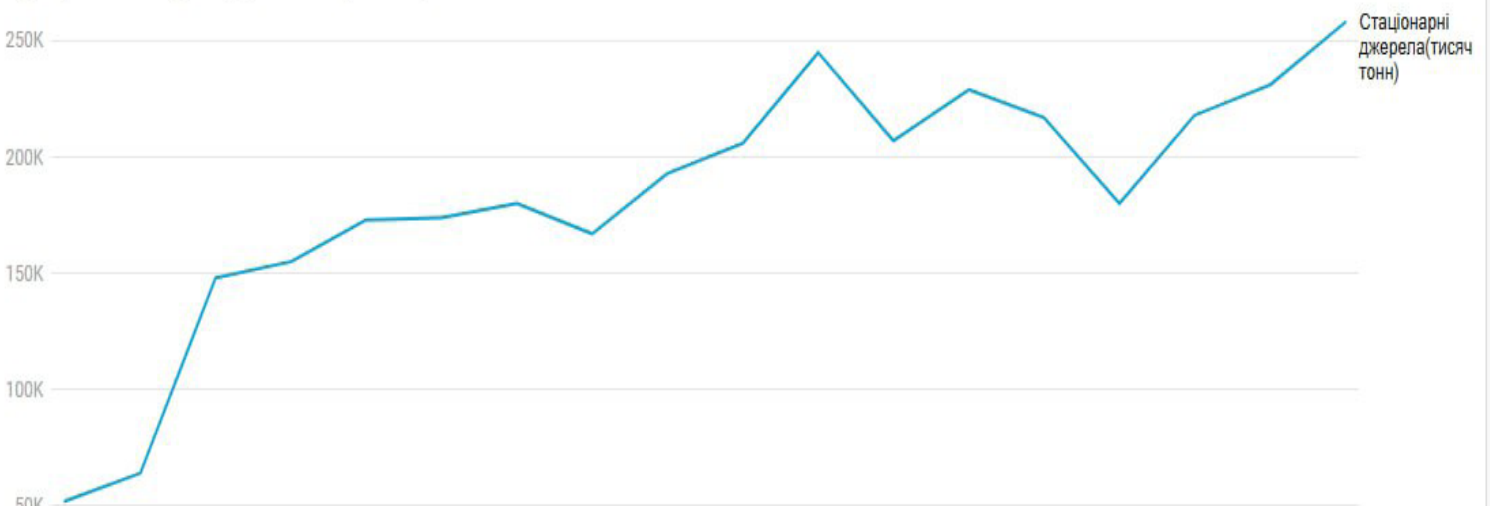
Аналіз діаграми, що охоплює дані періоду 2006–2023 років, показує динаміку змін викидів у повітря зі стаціонарних джерел і дає можливість простежити тенденцію збільшення та зменшення викидів. Крива показує поступовий спад викидів у атмосферу, а в 2022 році має різкий спад через початок повномасштабної війни та призупинення роботи підприємств. Натомість з'явилися викиди від техніки, вибухів, пожеж тощо.

Ще одна дуже суттєва проблема – ряд фактів свого часу прийняв рішення про те, що застаріле мартенівське виробництво має перестати існувати в Запоріжжі з 01.01.2028 року. Серед заходів є пропозиція визнати, що треба продовжувати використання практично всіх мартенівських печей, за винятком однієї. Інші мають працювати до 2029 року. Потім Програма просто закінчується, а вони можуть далі працювати, і це дуже погано, бо Закон передбачає, що не можна переносити заходи, передбачені в дозволах, за винятком, якщо вони не будуть входити в природоохоронні програми.

Середня кількість викидів у повітря за рік серед основних забруднювачів повітря. Дані вказані в т/рік за 2016-2023. (Інформація взята з сайту Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України).

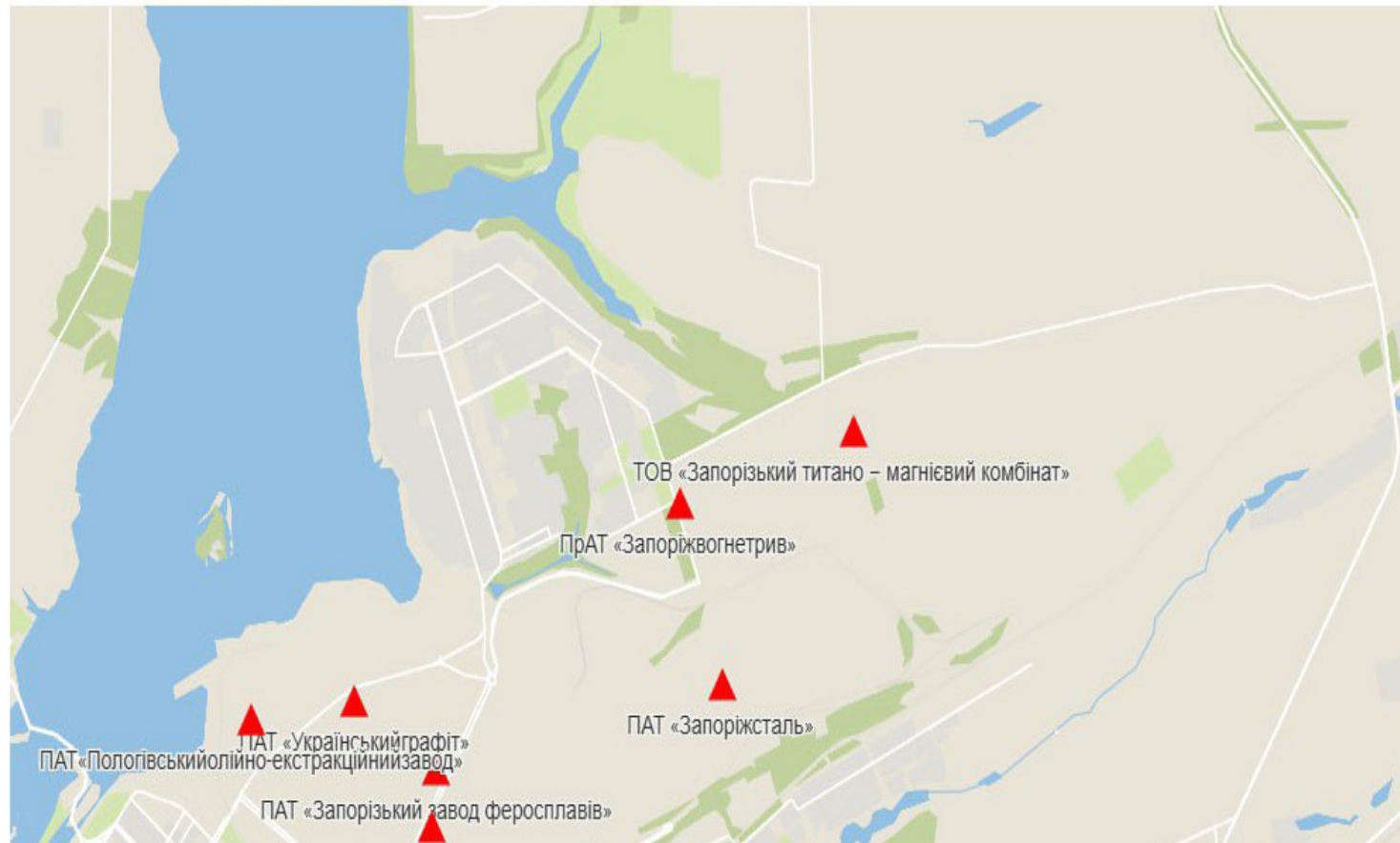
Загальна кількість забруднювальних речовин у атмосферу за стаціонарними джерелами. Дані взяті за 2023-2006 та вказані в т/рік. (Інформація взята з сайту Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України).

Місце розташування підприємств – чому це так важливо

Розташування підприємств безпосередньо впливає на рівень забруднення повітря та екологічну ситуацію в різних районах міста. Заводи, розташовані в густонаселених районах або поруч із природними ресурсами, створюють додаткові ризики для людей і навколишнього середовища. Деякі лідери з викидів розташовані поруч, що створює додаткову небезпеку через більшу щільність забруднювальних речовин.

Місце розташування основних забруднювачів повітря

Що ж робити з Програмою?

У нас є головна програма міста – це «Програма економічного і соціального розвитку міста Запоріжжя на 2025 рік». На жаль, у екологічному розділі взагалі немає ні слова про Програму поетапного зниження викидів, хоча цей документ проходив звіт стратегічної екологічної оцінки, і у звіті було досить багато сказано про проект цієї Програми. Громадськість звернулася до обласної влади з таким питанням: є Програма, вона неякісна. Її потрібно дорацювати так, як передбачено Законом – має бути прийнята регіональна програма. Не треба її видаляти з Програми міста. Її треба вдосконалити, тим більше, що час на це є.

«Ми зараз на найвищій точці в Україні, тому що немає в жодному населеному пункті навіть спроби розробити Програму поетапного зниження викидів, хоча в Україні є багато міст, де існує така проблема. І це все завдяки діям містян. Двічі зібрати 25 тисяч підписів під екологічною петицією – це дуже багато. І те, що два роки поспіль не можуть отримати дозволу, без урахування думки громадськості, найбільші заводи – свідчить, що ми маємо силу впливати на те, щоб наше здоров'я було кращим», – зауважує Микола Ралик.

Висновки

Аналіз викидів забруднювальних речовин в атмосферу міст показує, що промислові підприємства є основними джерелами забруднення повітря в Запоріжжі. Локація підприємств та їхній вплив на навколишнє середовище підкреслюють необхідність впровадження ефективних заходів щодо зменшення забруднення для поліпшення екологічної ситуації в місті. Врахування цих факторів має важливе значення для забезпечення здоров'я громадян.

Щодо конкретних кроків: якщо Програма поетапного зменшення викидів, яку вже розроблено, буде вдосконалена, доповнена і матиме чіткі інструменти контролю її виконання, тоді це буде і за законом, і за вимогою громадськості, і дасть результат.

«Та Програма, яка розробляється, з'явилася завдяки активності громади за 4 роки: завдяки мітингу і двом петиціям, що зібрали по 25 тисяч підписів; завдяки постійним, системним, продуманим адвокаційним діям», – коментує Тетяна Ярмохіна, уповноважена мітингу «Маю право дихати», учасниця екокоаліції.

Текст: Ірина Обухова (СНЗ-312)

Інфографіка: Владислав Товчигречка (СН-311)

День українського журналіста в Запоріжжі

До Дня журналіста України, який відзначають 6 червня, у Запорізькій обласній філармонії відбувся всеукраїнський благодійний аукціон-ярмарок «Рука підтримки», гасло якого: «Журналісти – для журналістів». Організаторами стали Запорізька обласна організація НСЖУ та Центр журналістської солідарності. Метою заходу був збір коштів на підтримку родин загиблих запорізьких журналістів, поранених та постраждалих під час виконання своїх професійних обов'язків медійників.

Захід вели заслужений артист України Юрій Драненко та журналістка Ольга Вакало.

Гостями та активними учасниками події стали медійники Запоріжжя та області, колективи релокованих і відновлених видань та працівники ДСНС Запоріжжя. Представлені на аукціоні лоти були надані здебільшого медійниками. Картини (авторські та розписані за номерами), прикраси ручної роботи, ляльки-мотанки (різні за розміром та своїм сакральним значенням), розписані гілзи, вишиті писанки, букети квітів із тканини та цукерок, а також продуктивні кошики від ТМ «Козацька ферма» – за все це можна було поборотися присутнім.

Окрім намальованих фарбами, були картини, виконані в техніці стрічкової вишивки, а також маскувальний арт від Валентини Виниченко, гідеси «Під парасолькою» – картина, сплетена за унікальною технологією на маскувальній сітці. Лоти, які залишилися після аукціону, можна було придбати пізніше на ярмарку за початковою вартістю. На ярмарку продавалися також невеликі ляльки-мотанки, книги, автентичні прикраси, пряники та шеврони.

Розпочали захід хвилиною мовчання в пам'ять про журналістів, життя яких забрала російсько-українська війна, та відеопривітанням із професійним святом від голови НСЖУ Сергія Томіленка. Далі були почесні нагородження медійників, видача посвідчень новим членам НСЖУ та сам аукціон.

Найактивнішими учасниками стали пан Дмитро, який викупив мало не половину лотів, та жінка, яка не захотіла публічно представитися. Світлана Карпенко, редакторка релокованої Оріхівської «Трудової слави», стала щасливою власницею художньо розписаного наплічника.

Гостем аукціону став і почесний громадянин міста та колишній мер Запоріжжя Олександр Головка. Він також придбав декілька лотів. Зрештою, кожен мав можливість зробити свій внесок у добру справу та залишитися з пам'ятним сувеніром.

Анатолій Сердюк, український композитор, співак та журналіст, виконав декілька авторських пісень, сердечно привітав журналістів із їх професійним святом та побажав творчого натхнення й наснаги.

Закінчився захід легким перекусом та обміном отриманими враженнями.

Текст і фото: Ірина Обухова (СНЗ-312)

Один день

Степова спека тільки набирає обертів, а запоріжці вже шукають місця, де можна легше пережити день. І хоча в обмілілому Дніпрі де-не-де купаються, нагадаємо: по-перше, це небезпечно для здоров'я (є рішення комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій); по-друге – купання офіційно заборонено у зв'язку з воєнним станом. Але, як завжди, вихід є! Вирушаємо до пляжно-розважального комплексу «Pool & Beach» – подивитися, а що там?

Цей комплекс розташований за адресою: Прибережна магістраль, 60 Б. Від зупинки міського транспорту «Вознесенівський ринок» спускаємося до Дніпра.

Проходимо рецепцію й одразу відчуваємо запах чистої водички. Так, мікробам тут не місце. На території комплексу розташовано два басейни: великий та менший, а також дитяча зона. Острівці з водичкою між шезлонгами надають прохолоди відпочивальникам та ведуть до меншого басейну.

Розміститися можна на звичайних шезлонгах, а також на індивідуальних ліжках. Уся територія поділена на зони, де кожне місце має свій номер. Обирають місця залежно від того, де хочеться бути: ближче до води, до фуд-корта, ресторану чи дитячого басейну. Замовити місця заздалегідь можна на сайті [Pool & Beach](#).

Різно освіжитися можна у великому басейні з завжди холодною водою. Тут вдосталь місця і для того, щоб пірнути, і для плавання. У будні дні відвідувачів менше, хоча цей басейн зможе вмістити й велику кількість відпочивальників.

Для тих, хто звик заходити у воду поступово, є менший басейн з такою ж холодною освіжаючою водичкою. Глибина тут трохи менша, тож цей басейн вподобали підлітки та діти середньої вікової групи.

прохолоди

Для поцінювачів джакузі є приємні новини: по-перше, тут їх цілих два: для дорослих та для дорослих з дітьми; по-друге, вода в них обох значно тепліша. Чимало відвідувачів тут просто грінуться після купання в басейнах.

Дитяча зона з гірками має рівень води приблизно до колін. Але вода тут така ж холодна, як і в басейнах. Поруч знаходяться фуд-корт та кав'ярні, а також великі надувні гірки. Таких гірок тут аж чотири (для дітей різних вікових груп). Є також окремо розташована гірка для дорослих, яка не залишається без уваги відпочивальників – тут постійно лунають радісні вигуки.

Загалом на території комплексу є не лише фуд-корт та кафе. Для вибагливих відвідувачів працює ресторан.

А також бар – не тільки на землі, але й у воді. Він розділяє зону джакузі та великого басейну. Тож можна замовити та випити коктейль, не виходячи на берег.

Деякі відвідувачі замовляють собі котеджі або бунгало на вихідні. Вони здаються подовово, тож можна навіть уявити, що ви поїхали на декілька днів за місто й повернетеся, звісно, засмаглими та відпочилими.

Для дітей працюють денні табори відпочинку. Детальна інформація по всіх івентах та цінах на сайті [Pool & Beach](#).

Наші враження від візиту – ніби побували в Запоріжжі без війни: тривоги тут не чути. Атмосфера релаксу – люди приїжджають відпочити від рутини, роботи, стресу, спеки. Тож, якщо вдасться, обов'язково відвідайте разом з друзями це місце хоча б раз. Приємні враження та гарні фото на пам'ять вам забезпечені.

Текст і фото: Ірина Обухова (СНЗ-312)

Вплив воєнних дій на

З початком повномасштабної війни життя українських студентів кардинально змінилося. Щоб дізнатися, як саме воєнні дії вплинули на навчальний процес та повсякденне життя майбутніх журналістів, я провела опитування серед студентів різних курсів. Мені було важливо почути справжні історії молодих людей, які продовжують здобувати освіту попри всі виклики воєнного часу. Спілкуючись зі студентами, я ставила їм прості, але глибокі запитання: «Як війна вплинула на твоє навчання? Чи важко тобі зараз зосередитися на заняттях через війну? Що змінилося у твоєму житті через воєнні дії?» Пропоную прочитати щирі та відверті відповіді студентів, які поділилися своїми думками про навчання під час війни та розказали, як змінилося їхнє життя за цей непростий час.

Анастасія Заводюк, студентка 4 курсу:

«Початок повномасштабного вторгнення припав на другий семестр першого курсу. Ми вже навчалися в дистанційному форматі через ковід. Перші місяці після початку повномасштабної війни саме навчання відволікало від подій, які відбуваються. У нас тоді були практичні дисципліни: радіовиробництво, газетно-журнальне виробництво та фотожурналістика. Ми виконували різні креативні завдання, що давало змогу думати саме про це, а не про щось інше. Звісно, війна вплинула на освітні процеси: повітряні тривоги змушували нас виходити з пар через небезпеку; мої одногрупники були розкидані в межах та за межами країни, і ми не могли бачитися. Війна й досі впливає, бо ми не можемо перейти на очне навчання. Через нічні обстріли я не висипаюся, нервую – і це впливає на мій стан. Я стала більш тривожною та іноді не можу зосередитися на чомусь. Так, іноді буває важко зосередитися на навчанні. Особливо в період написання кваліфікаційної роботи бакалавра. Через тривожний стан я не могла почати писати. Я знала, що потрібно було просто відкрити файл і почати, але не могла. Через це я ще більше тривожилася. Це вплинуло не тільки на психологічне здоров'я, а й на фізичний стан. У мене тахікардія через хвилювання, піднімається тиск та тремлять руки. Багато що змінилося, як і в кожного українця. Змінилося все, так само – і я. Виокремити щось одне важко. Але я почала ще більше цінувати своє життя, яке може бути довгим чи коротким; час, проведений з рідними, які зараз на фронті; бачити щось позитивне, бо зараз і так багато негативу».

Ірина Обухова, студентка 3 курсу:

«Війна стала поштовхом для змін. Я пішла вчитися у 2022-му, тож найскладнішим для мене саме в навчанні були відключення світла. Спершу вони відбувалися хаотично, а далі – за графіком; і треба було ловити ті «щасливі години» зі світлом, щоб хоч щось виконати із завдань. Зараз зосереджуватися не важко, важко сприймати загибель знайомих. Змінилося саме сприйняття життя, адже ми живемо зараз у геть іншій реальності; і так, як було колись, уже не буде ніколи».

Марія Башкатова, студентка 3 курсу:

«Повномасштабне вторгнення розпочалося, коли я закінчувала 11 клас. З лютого і до кінця березня навчання припинилося. У цей час я лишилася вдома. Було дуже страшно перший тиждень, особливо коли росіяни зайшли в Запорізьку область. Я спала цілими днями, читала новини з неперевіраних телеграм-каналів, була з рідними. Виходила з дому тільки в магазин. Не вірила, що іспити скасували, і

почала готуватися до історії. Читала посібник, виписувала різні теми, і це допомогло повторити історію та заповнити якісь прогалини. Ще не розуміла, як слідкувати за воєнними діями, тому почала дивитися Телебачення Торонто. Пізніше повернулися «Палає», тож «почала наповнювати» свій простір українським ютубом – і це впливало на життя та смаки. А пізніше допомогло почати читати якісні українські медіа та розуміти суспільно-політичні процеси, і це трошки стало в пригоді при переході зі школи в університет. Зосередитися не важко, бо вчуся в університеті з початку повномасштабного вторгнення. Якись періоди були складнішими, якись – простішими. Слідкую за подіями й по-різному на все реаую. Війна дуже вплинула у квітні–травні 2022 року, коли закінчувала школу. Я тоді набагато менше часу витратила на д/з та робила все в пів сили, бо якось втомилась і не було сил слідкувати одразу за всім. Ідентичність закріпилась сильніше; інтереси, бажання вступити на журналістику, більше цікавості темою війни, бажання дивитися документалки про воєнні події, щоб більше розуміти, що відбувається; скупилася майже вся полиця документальних і репортажних книжок про війну. Читаю потроху. Почала слідкувати за запорізькими новинами, спілкуватися з новими людьми, донатити знайомим. З'явилося бажання щось робити і багато думок, що я не допомагаю і роблю недостатньо (ще з початку вторгнення). Закрила це тим, що почала писати новини про війну. Відчувала, що роблю щось важливе, коли писала про кожен злочин росіян на тимчасово окупованих територіях (попри те, що це були неексклюзивні новини, які часто перепощували локальні медіа). Почала більше слідкувати за соціальним життям Запоріжжя та ініціативами, які створили через або всупереч війні. Це допомагає соціалізуватися в місті після школи, і це приємна штука».

Світлана Милованова, студентка 4 курсу:

«Війна суттєво вплинула на моє навчання: я втратила можливість не лише відвідувати університет офлайн і жити повноцінним студентським життям, а й навіть брати участь в онлайн-заняттях. Через вимушений переїзд до Німеччини

студентське життя та навчання

я була змушена розпочати навчання в мовній школі, розклад якої часто збігається з парами в університеті, тому я регулярно змушена їх пропускати. Мені дуже важко зосередитися на навчанні – як безпосередньо через війну, через новини з фронту, які я читаю, так і через наслідки, які вона принесла особисто в моє життя. Як я вже сказала, одночасно з університетом я відвідую мовну школу та маю ще дуже багато зобов'язань і емоційного тиску, який виник через війну та її наслідки в моєму житті, тому в мене дуже сильна розфокусованість уваги та часу. Наслідком війни для мене також є те, що навчання в університеті, яке б мало стояти на першому місці для студентки, на жаль, різко втратило статус найголовнішої задачі. Воєнні дії суттєво змінили моє життя. По-перше, я втратила дім. Не в буквальному сенсі, але я не маю можливості туди повернутися чи хоча б відвідати. По-друге, разом із цим я втратила право на сім'ю. Останній раз я бачила своїх близьких у 17 років, коли ще була на першому курсі і батьки відвезли мене на навчання в Запоріжжя. Зараз мені 21, я випускниця університету, яка не має можливості обійняти рідних чи розділити з ними важливі події нашої сім'ї. По-третє, я втратила можливість на повноцінне навчання в університеті та студентське життя. Я вже розумію, що навіть випускного, про який всі так мріють, у мене не буде... У кращому випадку я особисто заберу диплом, але й це – не гарантовано. По-четверте, на початку повномасштабного вторгнення я опинилася сама в новому місті (Запоріжжі) і через війну не мала можливості поїхати до рідних, додому. Щоб бути якнайдалі від можливих трагічних наслідків, у 18 років я була змушена переїхати за кордон – у чужу на той момент країну. І через усі ці моменти війна забрала в мене ще одне – причину повертатися до України. Адже у мене там майже нікого немає. Немає дому. Мене, в моїй же рідній країні, на жаль, ніхто не чекає...»

Вікторія Тертиш, студентка 4 курсу:

«Після 24 лютого 2024 року процес навчання кардинально змінився. Спочатку було дуже важко зосередитися, адже новини постійно тримали в напрузі. Згодом це стало своєрідним способом «перемикавання» думок, на кшталт чогось стабільного в хаосі. Зосередитися на навчанні важко. Є дні, коли в голові – повний туман. Відкриваєш ноутбук, а там купа тривожних новин. Нагадую собі, що «я тут і зараз», не можна залишати все «на потім». Змінилося буквально все, починаючи від географічної точки (місця проживання), до людей, до часу, та й до себе. Але я вчуся жити з цим, будувати, планувати. Хоч я і за кордоном, але думками, емоціями я вдома, в Україні. Почала більше говорити з рідними, більше цінувати їх. Життя вже не здається чимось «після сесії» чи «після війни» – воно тут. І ми теж тут».

Вікторія Горбач, студентка 4 курсу:

«Війна, звісно, вплинула на навчання: стало складніше розуміти матеріал, деякі практичні завдання було складно виконувати. На першому році повномасштабного вторгнення було майже неможливо зосередитися на заняттях, але зараз вже звикла, тому не важко. Багато чого змінилося, я почала прислуховуватися до кожного звуку навколо, особливо коли тривога, та стала більш нервовою».

Наталія Фоменко, студентка 4 курсу:

«На моє навчання війна вплинула в першу чергу тим, що майже всі свої студентські роки я провела онлайн. Іноді дійсно важко зосередитись, адже моє місто часто піддається атакам дронів. Тож інколи тяжко сфокусуватися на виконан-

ні якихось завдань. Через воєнні дії постійно відчуваю страх – за життя своїх близьких та своє».

Дмитро Сасенко, студент 2 курсу:

«Війна суттєво вплинула на моє навчання, оскільки всі заняття та практика проходили дистанційно. Через те, що живу в Києві, я не маю змоги відвідувати тренінги та інші університетські заходи. Таким чином, війна впливає не лише на якість навчання, а й на процес соціалізації. Можливо, на початку повномасштабного вторгнення мені було складно зосередитися на завданнях, але з часом люди звикають до всього. Тож наразі я не маю труднощів із навчанням. У моєму житті багато чого змінилося, і найбільшою зміною став переїзд спочатку до Запоріжжя, а згодом до Києва. Оскільки мій дім знаходиться на тимчасово окупованій території Бердянського району, більшість знайомих живуть у різних містах, тому спілкування в моєму житті також змінилося. Загалом, війна по-своєму впливає на кожного з нас психологічно. У собі я не помічаю суттєвих змін, але припускаю, що певні тригери сформувалися».

Опитування студентів кафедри журналістики показало, що війна значно впливає на всі аспекти їхнього життя та навчання. У відповідях найчастіше згадувалися проблеми з концентрацією уваги під час занять, постійна тривога та психологічний дискомфорт, що супроводжують весь навчальний процес. Багато студентів відзначили вимушений перехід на дистанційне навчання як фактор, що позбавив їх повноцінного студентського досвіду. Попри труднощі, у відповідях простежується процес адаптації – багато студентів зазначають, що з часом навчилися краще справлятися з викликами війни. Помітно також, що війна змінила життєві цінності молодих людей – вони почали більше цінувати час із рідними, саме життя та його можливості. Студенти демонструють стійкість та здатність продовжувати навчання в надзвичайно складних умовах, переосмислюючи свої життєві пріоритети та знаходячи сили рухатися вперед.

Текст: Діана Шкода (СН-311)

Тренінг у Києві: встигнути все

Київ рано-вранці саме такий, яким його можна уявити: голосний, швидкий, багатолюдний. Київ не спить навіть вночі. Саме тому на кожному розі, особливо в метро, є нагадування про комендантську годину. До речі, про метро: саме з нього почалася наша подорож столицею.

Із нас трьох від метрополітену та його шаленого галасу була в захваті лише я. Перше, що сподобалося мені в метро – черга біля автомату для купівлі квитків. Коли ніхто точно не знає, що робити з тими автоматами, а квитки вилітають із них зі швидкістю світла. Далі були ескалатори та пошук потрібних зупинок. Вагони метро ревіли, сповіщаючи про прибуття, і в цей момент я відчула захоплення Києвом. Гуркіт і рівномірне похитування вагонів заспокоювали (хоча Настя зі мною не погодиться).

Після метро і квесту з пошуку потрібної зупинки маршрутного таксі була «Батьківщина-Мати». Точніше, спочатку величезна дорожня розв'язка, підземний перехід, готель, декілька десятків метрів вгору – і ось підніжжя пагорба, на якому стоїть монумент.

Ми вирішили снідати солідно в наш перший київський ранок, тому вирушили на пошуки лави. Бажано в парку, і щоб пташки співали. Знайшовши сходи, ми з Настею синхронно замовили й підвели очі вгору. Набиті рюкзаки за нашими спинами східно посміхалися і стали важчими, здавалося, кілограмів на десять. Поки ми з подругою переживали хвилини відчаю, Влад пробіг вже перший сектор сходів. Молодість, що з неї взяти. Тому ми з Настею міцніше взялися за ручки пакетів та рушили вгору.

Наш запал зник приблизно на третьому секторі. Хоча лави були й унизу, та ми все ще хотіли снідати солідно, тому подерлися сходами далі, до самої «Батьківщини». Лав біля неї не було. Пожертвувавши Настиним пальто і нашими легенями, ми все ж всілися снідати на самому вершечку пагорба, біля монумента. Той бургер за 38 гривень із АТБ виявився набагато смачнішим, аніж я очікувала.

Текст і фото: Настя Семенюк (СН-311)

Потім було багато виставкової військової техніки та фотографій, трішки Києво-Печерської лаври, до якої ми так і не потрапили, багато кружлянь навколо «Батьківщини-Матері» й готель. Нарешті готель. Яскравий, вперто єгипетський і майже плаваючий. Не встигли ми роздивитися номер – настав час обіду зі стандартними готельними порціями. Після величезної тарілки картоплі з відбивною почався тренінг.

І всі ці чотири дні, як у тумані, з ранку до вечора: люди, знайомства, інформація, конфлікти, їх вирішення, знову знайомства. Нарешті вечір. У перший день ми не виходили з номера, аж поки не почали літати шахеди. Літають вони гучно, а збивають їх яскраво. Я не заціnilа. На другий день ми поїхали в PinchukArtCentre. Вхід безкоштовний, а мистецтво безцінне. До деяких проєктів я поверталася двічі, до інших – тричі, до якихось взагалі відмовилася підходити. Та були локації, на яких я б залишилася надовго.

Але справжнім культурним потрясінням стали не експонати, а київське таксі: від зусиль для його виклику до таксистів – бізнес-коучів. Незабутній досвід. А от Хрещатик був не таким, як я очікувала, адже навіть будівлі там здавалися вищими, ніж будь-де. Вони нависають над тобою, і ти усвідомлюєш своє місце в цьому мегаполісі.

Добре, що ми невдовзі спустилися в метро. Довгі ескалатори, одна сварка, невловиме таксі – й ми в готелі. Знову повертаємося до туманних днів тренінгу. Голова кипить від кількості інформації, а спина болить від практичних завдань. Добре, що вони були у групах, адже я наговорила за весь цей рік дистанційного навчання. Ми знайшли нові знайомства й отримали безліч інсайтів. Багато їли й мало спали. Довго говорили й нічого не встигали. Голова йшла обертом, і всі були виснажені під кінець четвертого дня. Але прощаючись, всі усміхалися з надією: «До зустрічі!».

Журналістика розвивається чи деградує?

Не так давно люди – для того, щоб отримати інформацію про події у своєму місті або в інших містах, регіонах, країнах – були змушені купувати газети, чекати випуску новин по радіо, телевізору. І тут допомагали журналісти. Звісно, кожен телеканал, газета чи радіо часто передавали інформацію так, як дозволяла редакційна політика. Найоперативнішим ЗМІ було радіо, яке могло без зйомки спеціального сюжету чи без друку тиражу швидко повідомляти короткі новини станом на поточну годину. Більш аналітичні матеріали публікували в газетах, обговорювали по телебаченню. Так тривало досить довго, але часи змінилися.

З появою інтернету, соціальних мереж та різних месенджерів отримати інформацію з будь-якої точки світу (звісно, де є покриття мережі) може кожен у будь-який зручний час. Не виходячи з дому, не відриваючись від поточних справ – уся інформація є у твоєму смартфоні. Достатньо зробити декілька рухів пальцем – і новини всього світу постають перед очима. Чи добре це для традиційної журналістики? І так, і ні – питання риторичне.

Сьогодні в журналістиці, крім дифузії жанрів, відбувається ще й адаптація медіа до правил соцмереж. З'явилася таке поняття, як громадянська журналістика. Інтернет стирає не тільки інформаційні, але й професійні кордони, тому сьогодні кожен може відчути себе певною мірою журналістом. Маючи смартфон, можна стати випадковим свідком суспільно цікавих подій і зафіксувати їх, викласти в соцмережі або запропонувати деяким телеграм-каналам та навіть отримати фінансову винагороду за ексклюзивність новини. Чи варта вона того – вирішує адміністратор групи/каналу, і все – вітаємо! Сьогодні ви відчули себе журналістом! Чи знецінюється при цьому робота професійних медійників? На мою думку – так. Задачею журналістів є повідомляти факти без оціночних суджень, без емоційного забарвлення. Але ж людям хочеться «свята», тому вони йдуть від роками перевірених, із чистою репутацією медіа на телеграм-канали лідерів думок, популярних блогерів, публічних персон чи навіть невідомих персонажів, жодним чином не пов'язаних із журналістикою. «Николаевский Ваньок», «генерал Черешня» та інші загадкові постаті стали головними інформаційними джерелами для тисяч. А лідери думок, такі як «Лачен», мають більш як мільйонну аудиторію підписників.

Із початком повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України телеграм-канали перебрали на себе роль новинних стрічок. Адже людям зручніше отримати свіжу інформацію з групи в месенджері, ніж чекати,

поки офіційні джерела опублікують новини з цієї теми, а журналісти понесуть їх далі у світ. Часто навіть буває так, що лідери громадської думки можуть спровокувати владу до дій, реакцій на певні події. Особливо це стосується корупційних схем, відмивання коштів та їх привласнення, зокрема на потребах військових; проведення дивних тендерів, захоплення приватними власниками державного майна: як будівель, так і парків. Як приклад можу навести сквер ім. Тарасова в Запоріжжі, за який вже не перший рік борються місцеві активісти.

Telegram-канали подають інформацію максимально швидко. Під час війни знати про загрозу обстрілів або отримати відповідь на питання «що то літає над головами?» у прифронтовому місті надзвичайно важливо. Люди можуть відчувати певний ілюзорний контроль над ситуацією, маючи елементарну обізнаність.

Але наскільки інформація в телеграм-каналах правдива, достовірна? Адже кожен обирає той канал, який для нього є цікавим, із особистих міркувань. Будь-яку новину можна подати по-різному, одну подію можна показати в різних ракурсах, змінюючи точку сприйняття аудиторії. Ні «Білий список медіа», ні поради експертів не можуть вплинути на населення настільки, щоб від сумнівних каналів відписалися всі й одночасно. «А там цікаво і не нудно», – скажуть захисники своїх «улюбленців». Тому професійна журналістика сьогодні адаптується до нових умов, а громадянська – вчиться етичних норм і стандартів у професіоналів.

Новини несуться світом зі швидкістю натицяного слова. Вже неможливо спинити цю інформаційну лавину, та, може, й не треба. Бо коли хочеться якоїсь аналітики, чіткості формулювань та ясності бачення ситуації, все ж таки звертаються до експертів, до професіоналів своєї справи – до журналістів з ім'ям та репутацією. І тут інтернет дає доступ до «тіла»: блоги, авторські колонки, програми на радіо чи в ютубі – будь ласка. Журналісти відкриті, журналісти потрібні, журналісти важливі.

Не існує відповіді на питання «Розвивається журналістика чи деградує?» Я скажу так – вона трансформується. Вона приміряє на себе нові технологічні засоби сьогодення, які вже назавжди внесли до неї безповоротні зміни. Приміряє, як жінка обирає для себе новий образ. Вона не змінює своїх принципів, не змінює своїх чеснот – вони усталені. Але сьогодні мода на все віртуальне, тож журналістика має бути в тренді.

Текст: Ірина Обухова (СН3-312)

Трансформація студентства: 1925 – 2025

За останні 100 років життя людей змінилося кардинально, але студентська пора й досі залишається часом становлення, великих надій та мрій.

У 1925 році студент навчався при світлі газової лампи, записував лекції пір'ячком і мріяв про стабільну роботу на державній службі. Сучасного ж студента оточують технології, онлайн-курси та глобальні можливості. Що змінилося, а що залишилося незмінним за ці сто років?

Почнемо із зовнішності. Український студент початку ХХ століття виглядав наступним чином: під низ вдягав сорочку з високим комірцем у парі з краваткою чи метеликом, наверх – піджак із застібками-гудзиками темних кольорів. Про належність до певного закладу освіти у той час свідчили студентські кашкети. Студентки, які на той час рідко вступали до університетів, зазвичай вдягали довгі сукні або спідниці; у холодну пору року – плащі чи пальта, а під низ – сорочки з мереживами. Волосся тоді було прийнято збирати й прикрашати тонкою стрічкою. Повага до формальностей, обов'язкова ввічливість та дотримання етикету – усе це – про молодь двадцятих років ХХ століття.

Зовнішній вигляд для студентів нашого часу – це спосіб самовираження. Хлопці та дівчата вдягаються сучасно та комфортно. Зазвичай це джинси, футболки, худі/світшоти. Рідше – класичні костюми та сукні (у дівчат). Як такої, форми немає, тому головним критерієм є комфорт. До того ж наразі актуально робити акценти на певних речах. У когось це – турбинки, навушники, колір губної помади, прикраси тощо.

Наш щоденний побут – поєднання навчання з фрилансом. Вільний час студенти ХХІ століття прагнуть присвятити якісному й активному відпочинку, саморозвитку тощо. Живуть переважно в гуртожитках чи вдома з батьками.

Новітні технології, якими вони активно користуються, виступають не лише у ролі зв'язку, а й робочими інструментами та джерелами інформації. Сучасні студенти та студентки – це непросте покоління, яке зростає в динамічному світі цифрових технологій, глобальної комунікації та швидких змін. Незважаючи на всі виклики долі, на кшталт карантину та війни, вони активні, мобільні, амбітні та все частіше прагнуть не просто здобути диплом, а й реалізувати себе в різних сферах – від ІТ до креативних індустрій. Велика частина закладів освіти сьогодні працює в дистанційному

форматі, що, з одного боку, полегшує змогу отримувати освіту з будь-якого куточку світу, але, з іншого боку, не дозволяє відчувати справжній вайб студентського життя. Переважна більшість не акцентується на негативних сторонах сучасності. Молодь прагне скоріше оговтатись від реалій війни та хоч на деякий час забути про політику, новини, втрати. А що ж було сто років тому?

Життя студентів було непростим. Революція, перша світова, зміна режиму правління... Усе це лишило слід у їхньому житті. Частина з них брали участь у Першій світовій, повернулися додому з каліцтвами та змінами життєвих планів, стосовно навчання зокрема. У них не було ані смартфона, ані телевізора. Мати вдома радіо – межа розкоші. Писали пір'яними ручками та самостійно переписували, коли щось було оформлено неправильно. Більшість мешкала в найманих квартирах або гуртожитках, з мінімальними умовами: пічне опалення, прості дерев'яні меблі, загальна кухня або їдальня. Харчувалися скромно – каші, борщ, хліб із салом. Деякі підробляли репетиторством або брали участь у культурно-просвітницькій діяльності. Якщо порівнювати із нашим поколінням, то у 1925 році студенти активно цікавилися політикою, захоплювались ідеями національного відродження, багато читали, слухали класичну музику та полюбили театр.

Текст і фото: Діана Пилипенко

StudPOL

Студентська газета
кафедри журналістики
Випуск: №35(77)

☎ Телефон редакції:
+38(061)769-8-463

✉ Електронна пошта:
studpol@ukr.net

Укладач: К. В. Єськова
Рецензент: Н. В. Островська
Головний редактор: Д. Пилипенко
Літературний редактор: І. Обухова
Редколегія: І. Обухова, Д. Пилипенко,
К. В. Єськова, Н. Семенюк, Д. Шкода, М.
Воробйова, Д. Саєнко.
Комп'ютерна верстка та дизайн: В. Гапіч

Затверджено на засіданні
кафедри журналістики.
Протокол №9 від
17.06.2025 року.
Редакція газети може не
поділяти думки авторів, але
залишає за собою право
на редагування матеріалів.

Ще більше цікавого контенту
від кафедри за QR-кодом.

zp.edu.ua/kafedra-zhurnalistyky

facebook.com/groups/171016193493608

journalism_nuzp

journalism_nuzp